

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

Część ogólna:

Tytuł innowacji pedagogicznej: „*Łomża - wczoraj – dziś i jutro*”

Autor innowacji: mgr Arkadiusz Bałazy

Typ innowacji: innowacja programowa

Miejsce realizacji: Szkoła Podstawowa nr 9 im. Księcia Mazowieckiego Janusza I w Łomży

Adresaci programu: Innowacją pedagogiczną objęci będą uczniowie klasy 8H.

Czas realizacji: Działania innowacyjne prowadzone od lutego do czerwca 2022 r.

Opis innowacji:

Jednym z głównych założeń niniejszej innowacji jest zainteresowanie i zachęcanie młodzieży szkolnej do aktywnej eksploracji świata. Tworząc niniejszą publikację w postaci innowacji pedagogicznej mam świadomość, że najważniejszym zadaniem nauczyciela jest rozbudzanie ciekawości u dzieci, a także motywacja do odkrywania i poznawania świata, który je otacza.

Tytuł publikacji: „*Łomża – wczoraj - dziś i jutro*” to innowacja, która jest związana z realizacją podstawy programowej z przedmiotu historia, WOS, nadto realizuje elementy edukacji regionalnej.

Celem edukacji regionalnej jest przede wszystkim próba uświadomienia młodzieży, jaką wartość przedstawia dziedzictwo regionalne oraz, że posiada ono również narodowy wymiar. Narodowa kultura nie może istnieć bez kultury regionalnej, gdyż obie doskonale się uzupełniają. Ta właśnie kultura narodowa „tworzyła się” z elementów kultur regionalnych. Kultura regionalna jest naturalnym elementem składowym kultury narodowej. Kształtowaniu między innymi wartości humanistycznych, patriotycznych i etycznych sprzyja edukacja regionalna. Pozwala ona na podniesienie poziomu edukacji młodzieży, ułatwia i umożliwia poznanie własnego kulturowego dziedzictwa. Jest ona jednym ze źródeł wiedzy o najbliższym otoczeniu, jego zabytkach, krajobrazie, folklorze, ludziach, którzy żyją oraz walorach turystycznych, daje poczucie dumy z tego, że przynależymy do danego regionu. Edukacja regionalna sprzyja zrozumieniu ludzi wyrastających i żyjących w zupełnie innej kulturze, uczy tolerancji, otwartości wobec innych.

Niniejszy program koreluje treści, które dotyczą zasobów dziedzictwa kulturowego, znajdujące swoje miejsce jako treści zajęć lekcyjnych (język polski, historia, wiedza o społeczeństwie). Zajęcia będą urozmaicone lekcjami muzealnymi, spotkaniami z ciekawymi ludźmi, wyjściem do Urzędu Miejskiego w Łomży.

Sposób realizowania innowacji:

„*Łomża - wczoraj - dziś i jutro*” to cykl zajęć przeznaczonych dla uczniów klasy 8H. W ramach innowacji organizowane będą zajęcia odbywające się w II semestrze roku szkolnego 2022/23 (jedna godzina dydaktyczna tygodniowo). W ramach programu innowacji przewidziane są warsztaty

w Muzeum Północno – Mazowieckim w Łomży. Ponadto odbędą się projekcje filmowe, prezentacje multimedialne oraz wycieczka do Urzędu Miejskiego w Łomży.

Program innowacji koreluje z treściami podstawy programowej dla II etapu edukacyjnego w oparciu o podstawę programową i program nauczania z historii i wiedzy o społeczeństwie.

Z założeniami powyższej innowacji zostaną zapoznani:

- dyrektor i wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 9 im. Księcia Mazowieckiego Janusza I w Łomży,
- rada pedagogiczna,
- uczniowie klasy 8H.

Celowość innowacji:

Głównym celem niniejszej innowacji jest przede wszystkim kształtowanie lokalnej tożsamości oraz umożliwienie uczniom poznania losów i dziejów kultury regionu, w którym wyrastają, a także możliwość tworzenia więzi ze swoją tzw. „Małą Ojczyzną”.

Bardzo często tematem towarzyszących nam przemyśleń jest nasze pochodzenie, tzw. nasze korzenie, kim byli i jak żyli nasi przodkowie, jakie były ich zwyczaje oraz tradycje. Dzięki poznawaniu dziejów, historii i dziedzictwa kulturowego regionu, w którym żyjemy, stajemy się z nim w pewnym stopniu bardziej związani, budujemy regionalną tożsamość, a to z kolei tworzy tożsamość narodową.

W trakcie zajęć uczniowie odniosą wiele korzyści, m.in. poznają, czym jest regionalna wspólnota, będą mogli kształtować poczucie własnej tożsamości, jednocześnie nie zapominając o szacunku dla różnorodności występujących w innych kulturach. Podczas zajęć uczniowie będą mieli szansę poznać kulturę i historię miasta Łomży. Poznają również życiorysy i historię osób ważnych dla tego regionu.

Poznanie przeszłości pozwoli dzieciom lepiej zrozumieć, co się dzieje współcześnie, zarówno w regionie, jak i w kraju.

Uczestnictwo w zajęciach innowacyjnych wykształci w uczestnikach rys postawy społecznej charakterystycznej dla społeczeństwa obywatelskiego. Wiedza, która dotyczy zasad ustrojowych oraz samorządu jest niezbędna do czynnego uczestnictwa w funkcjonowaniu „Małej” i „Dużej Ojczyzny”.

Cele programu:

Cele ogólne:

- nakreślenie historii Łomży na kanwie wydarzeń historii Polski;
- budowanie poczucia tożsamości lokalnej oraz patriotyzmu związanego z własnym miastem;
- kształtowanie aktywnej postawy odpowiedzialności i zaangażowanego w sprawę Łomży jej mieszkańca.

Cele szczegółowe:

- zapoznanie z historią miasta Łomży na tle dziejów Polski;
- poznanie historii mieszkańców Łomży - dawnej struktury wyznaniowej i narodowościowej miasta i jego okolicy;
- poznanie mniejszości narodowych i etnicznych mieszkających w Polsce i na terenie swojego regionu;
- kształtowanie zainteresowań młodzieży historią swojego miasta i rozwijanie potrzeb poszukiwania informacji, które pochodzą z literatury, prasy, Internetu, wystaw muzealnych;
- rozwijanie postaw aktywnego uczestnictwa w życiu Łomży;
- kształtowanie postawy zaangażowania w problemy miasta oraz regionu;
- rozwijanie postawy patriotycznej;
- poznanie historii herbu oraz barw miasta Łomży;
- zapoznanie z kompetencjami samorządu terytorialnego, a także umiejętności szukania informacji w aktach prawnych (ustawa o samorządzie, Konstytucja RP z 1997 r.);

- zdobycie umiejętności teoretycznych i praktycznych związanych z załatwianiem spraw w urzędach, np. redagowanie pism urzędowych;
- zapoznanie z potrzebami lokalnej społeczności i sposobami ich rozwiązywania.

Tematyka zajęć:

Przewidziano realizację 10 tematów:

1. Historia Łomży na tle wydarzeń związanych z historią Polski: średniowiecze – I wojna światowa (1914 - 1918).
2. Dawni mieszkańcy Łomży – stosunki wyznaniowe i narodowościowe.
3. Być patriotą /patriotyzm lokalny/.
4. Geneza powstania herbu Łomży i jej barw.
5. Marsz na wybory!
6. Moja „Mała Ojczyzna”.
7. Znam strukturę samorządową swojego miasta.
8. Jak załatwić sprawę w urzędzie?
9. Łomża dawniej i dziś.
10. Zapoznanie z historią regionalną – lekcja muzealna.

Przewidywane osiągnięcia:

W wyniku realizacji innowacji zakłada się, że jej uczestnicy powinni cechować się umiejętnościami i wiedzą w następujących obszarach:

1. Poznanie historii miasta, regionu.
2. Zdobycie wiedzy na temat struktury i funkcjonowania miasta Łomży.
3. Odpowiedzialne angażowanie w życie miasta (regionu).
4. Kształtowanie tożsamości obywatelskiej, poczucia wspólnoty lokalnej.
5. Kształtowanie umiejętności wykorzystania różnorodnych źródeł oraz informacji, które dotyczą swojego regionu.

Zasady innowacji:

Uczniowie poszerzają swoją wiedzę oraz doskonałą umiejętności podczas obcowania ze światem, który ich otacza, najczęściej przez działanie lub obserwację.

Podczas realizacji innowacji wykorzystane będą formy i metody pracy.

Formy:

- praca indywidualna: (prezentacje, plakaty),
- praca w grupie – metoda projektu,
- wyjścia (urząd miejski/ muzeum),
- konkurs wiedzy.

Metody:

- dyskusja, debata, burza mózgów.

Środki dydaktyczne:

- prezentacje multimedialne, Internet, zdjęcia, wystawy, broszury, dokumenty archiwalne, mapy, aparat fotograficzny.

Oczekiwane efekty:

Uczestnictwo w innowacji umożliwi uczniowi:

- poznanie historii miasta Łomży;
- utrwalenie wiadomości dotyczących historii regionu;
- zaangażowanie się w życie społeczności lokalnej;
- zdobywanie wiedzy oraz umiejętności potrzebnych obywatelowi w funkcjonowaniu samorządu lokalnego, składanie wniosków, a także redagowanie pism urzędowych;
- rozwijanie właściwych relacji z rówieśnikami;
- naukę kreatywności w podejmowanych działaniach.

Efekty dla szkoły:

- wzbogacenie oferty edukacyjnej szkoły;
- promocja szkoły w środowisku lokalnym.

Finansowanie innowacji:

Niniejsza innowacja nie wymaga nakładów środków finansowych. Zajęcia odbywać się będą z wykorzystaniem środków wyposażenia szkoły: laptop, projektor, drukarka, tablica multimedialna, pracownia komputerowa.

Ewaluacja:

Ewaluacja jest systematycznym badaniem wartości danej innowacji. Jest ona prowadzona na bieżąco, a także na zakończenie realizowania innowacji.

Kryteria ewaluacji:

- przydatność oraz efektywność innowacji;
- trafność zakresu oraz doboru treści programowych;
- wewnętrzna spójność innowacji;
- dostosowanie elementów innowacji do realiów danej szkoły.

W czasie trwania innowacji ewaluacja będzie polegać głównie na:

- obserwacji zachowania i analizie ustnych wypowiedzi uczestników podczas zajęć, zaangażowania i aktywności w czasie pracy;
- bieżącej analizie postępów w nauce;
- przeprowadzonego konkursu wiedzy;
- wykonanej prezentacji multimedialnej.

Dokumentowanie przebiegu innowacji:

- sprawozdanie i zdjęcia, które zostaną zamieszczone na stronie internetowej szkoły;
- krótka ankieta skierowana do uczestników innowacji.

Na podstawie zebranych danych oraz informacji zostanie sporządzone sprawozdanie dotyczące realizacji założonych celów, jak również zostaną sformułowane wnioski, które posłużą m.in. do zaplanowania dalszych działań innowacyjnych.

opracował: *mgr Arkadiusz Bałazy*

BIBLIOGRAFIA

- Białobrzeski H., *Spółeczeństwo Łomży*, Białystok 1978.
- Brodzicki Cz., Godlewska Donata, *Łomża w latach 1794 – 1866*, Warszawa 1987.
- Brodzicki Cz., *Ziemia łomżyńska do 529 roku*, Warszawa 1999.
- Bzura D., *Łomża w dokumencie archiwalnym : Katalog wystawy*, Łomża, [2011].
- Czyżewski T., *Budowla na wieki. Krótka historia długich dziejów Kościoła w Łomży*, Łomża 2003.
- Dawna Ziemia Łomżyńska - Serwis Historyczny Ziemi Łomżyńskiej (historialomzy.pl)
- Dobroński A., *Łomża w latach 1866 – 1918*, Łomża – Białystok 1993.
- Godlewska D., *Dzieje Łomży od czasów najdawniejszych do rozbiorów Rzeczypospolitej (XI w. – 1795 r.)*, Warszawa 1962.
- Jemielity W., *Dzieje Łomży. Tysiąclecie. Zarys historii miasta*, Łomża 2005.
- Jemielity W., *Łomża w latach 1945 – 1999*, Łomża 2004.
- Jemielity W., *Łomża w okresie międzywojennym*, Łomża 2002.
- Jemielity W., *Szkolnictwo w Guberni Łomżyńskiej*, Warszawa 1994.
- Jemielity W., *Szkoły powszechne w województwie białostockim w latach 1919 – 1939*, Łomża 1991.
- Jemielity W., *Szkoły średnie i zawodowe w województwie białostockim w latach 1919 – 1939*, Łomża 1991.
- *Powstanie Łomży* - Serwis Historyczny Ziemi Łomżyńskiej (historialomzy.pl).
- Rudnicki J., *Zabytki Ziemi Łomżyńskiej*, tom I, Towarzystwo Miłośników Rajgrodu, Rajgród 1998.
- *Ziemia Łomżyńska*, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej, Łomża 1993.
- Wolff A., *Ziemia łomżyńska w średniowieczu*, Łomża 1988.

- *Żydzi z Łomży* - Serwis Historyczny Ziemi Łomżyńskiej (historialomzy.pl).

Strony internetowe:

- <https://historialomzy.pl/dzieje-lomzy-tysiacletnie-r-ii-1-5/>
- <http://mniejszosci.narodowe.mswia.gov.pl/mne/mniejszosci/wyniki-narodowego-spis/7990,Mniejszosci-narodowe-i-etniczne-oraz-spoleczosc-poslugujaca-sie-jezykiem-kaszub.html#Podlaskie>
- <https://historialomzy.pl/lomza-w-latach-ii-wojny-swiatowej/>
- http://600.lomza.pl/os-czasu/1939-zniszczenia-wojenne/?fbclid=IwAR2UnEVJFmSwAoU-_xhnoEZMh7aAZYw7SM4yXueId8LHUAou2Cr6ynDfC-Y